

Jongste provincie groeit sneller dan de zwakke arbeidsmarkt kan bijbenen

Saneringen teisteren Flevoland

NRC
19/1-94

Door onze redacteur

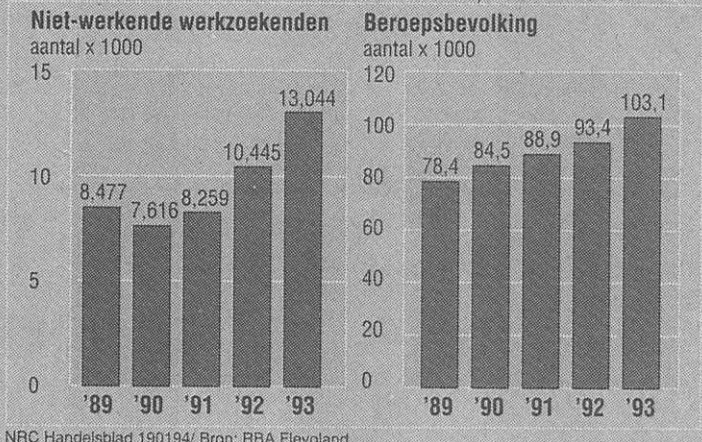
MARCELLA BREEDEVELD

LELYSTAD, 19 JAN. Op een zonovergoten maandagmiddag ziet de hoofdstad van Flevoland eruit als zovele provinciestedjes: een moeder met twee kleine kinderen verlaat, bekapt en bezakt, de Albert Heijn, een ouder echtpaar schuifelt voorzichtig door de winkelstraat en op het pleintje staan twee opgeschoten jongens met hun fietsen stoer om zich heen te kijken. Ook bij het arbeidsbureau, vlak naast het station, is het rustig: een donkere man bekijkt het vacaturebord en in de hoek zitten vier vrouwen om een tafeltje te wachten tot ze worden opgeroepen. Maar die rust is bedrieglijk: het aantal werkzoekenden in deze gemeente is in 1993 tot recordhoogte gestegen. Bijna 18 procent van de beroepsbevolking was in 1993 zonder werk en op zoek naar een baan, ruim 500 mensen meer dan in 1992.

Lelystad eindigde daarmee op ruime voorsprong ten opzichte van de andere grote gemeentes in Flevoland, zoals Almere (12,39 procent), Dronten (9,27 procent) en Noord-oostpolder (10,26 procent). Maar ook in deze plaatsen is de werkloosheid het afgelopen jaar schrikbarend snel gestegen: het Regionaal Bureau Arbeidsvoorziening (RBA) Flevoland meldde eind vorige week dat het aantal werklozen in Almere 33 procent is toegenomen en dat Dronten en Noord-oostpolder nu respectievelijk 39 en 24 procent meer werklozen kennen dan in 1992. De gemeente Zeewolde spant de kroon: daar is de werkloosheid met 60 procent toegenomen. Op dit moment tracht ruim zes procent van de beroepsbevolking in deze gemeente (weer) aan de slag te komen. Gemeten over de hele provincie is de werkloosheid in Flevoland in 1993 met 25 procent gestegen tot een gemiddelde van 12,65 procent.

„In relatieve zin is de groei dramatisch” bevestigt drs.

WERKGELEGENHEID IN FLEVOLAND, 1989-1993

NRC Handelsblad 190194/ Bron: RBA Flevoland

W.M.A. Riemslog, directeur van RBA-Lelystad. „Maar”, zo voegt hij er onmiddellijk aan toe, „in perspectief valt het wel mee, hoor”. De toename van de werkloosheid in de jongste provincie van Nederland is volgens hem niet te wijten aan het feit dat in Flevoland geen werk te vinden is, maar „de groei in arbeidsplaatsen kan op geen stukken na gelijke tred houden met de enorme groei van de beroepsbevolking”. Riemslog rekent voor dat er in 1993 in Flevoland ruim 3800 banen (waarvan 2500 banen van vijftien uur of meer) zijn bijgekomen. Tegelijkertijd is de beroepsbevolking in de provincie met meer dan 7000 personen gestegen. „Daar zit dus een gat tussen en dat steeds groter te worden”, stelt Riemslog. Uit cijfers van RBA Flevoland blijkt dat landelijk gezien het percentage niet-werkende werkzoekenden op de totale beroepsbevolking 11,8 procent bedraagt. Hoewel het verschil met Flevoland op dit moment nog niet zo groot is, zullen de problemen in Flevoland volgens het RBA de komende jaren sterk oplopen omdat de beroepsbevolking meer dan drie keer zo snel stijgt

als in de rest van Nederland. Bij een afnemende werkgelegenheid betekent dat een sterke stijging van de werkloosheid.

Dat Flevoland zo'n hoge groei van de beroepsbevolking kent, is voor een groot deel het gevolg van de voortdurende stroom gezinnen — voornamelijk afkomstig uit Amsterdam — die zich vestigen in Flevoland. Gemiddeld krijgt de provincie, die begin 1994 252.900 inwoners telde, er jaarlijks zo'n 10.000 inwoners bij. „Flevoland moet de overloop van de bevolking opvangen, maar dan moet er ook werkgelegenheid komen”, zegt Riemslog.

Die nieuwe bewoners zoeken niet allemaal een baan in de directe omgeving, bevestigt Riemslog. Ongeveer 60 procent van de huidige beroepsbevolking, die ruim 100.000 mensen omvat, heeft volgens hem een baan buiten de provincie. De economische recessie heeft er echter voor gezorgd dat ook in die werkgelegenheid de klad zit. Dat er in de media wat lacherig is gedaan over de gelden die Flevoland de komende zes jaar als 'achtergesteld gebied' van de Europese Unie in ont-

vangst mag nemen vindt Riemslog dan ook volstrekt niet terecht. „De huidige recessie en de eisen die de ontwikkeling van een nieuwe provincie nu eenmaal stellen leveren problemen op die wij in ons oppie niet aankunnen”, zegt hij gedecideerd.

Riemslog wijst erop dat er geen gemakkelijke oplossingen zijn. Natuurlijk is het belangrijk dat nieuwe bedrijven zich vestigen in de provincie, maar de werkgelegenheid die deze ondernemingen meebrengen gaat in eerste instantie maar voor een klein deel naar Flevoland, zegt hij. Uit onderzoek van het RBA blijkt dat 65 procent van de werkgelegenheid in nieuwe vestigingen wordt 'meegenomen' — de banen worden vervuld door personeel dat al in dienst was. Echte banengroei zal volgens Riemslog daarom toch van de nu al in de provincie gevestigde ondernemingen moeten komen: „Onze arbeidsmarkt moet een eigen dynamiek krijgen.”

De groei zal voornamelijk uit het midden- en kleinbedrijf moeten komen; 81 procent van de ondernemingen in Flevoland heeft vier of minder werknemers in dienst. „Het is een teken van kracht dat er zoveel nieuwe initiatieven ontspringen in deze regio, maar het maakt het bedrijfsleven natuurlijk wel kwetsbaar voor tegenslagen”, zegt Riemslog.

Over de toekomst van Flevoland is de RBA-directeur ondanks de huidige sombere ontwikkelingen optimistisch gestemd. „Flevoland beschouw ik echt als het kapitaal van Nederland. Hier kun je planologisch nog zoveel mooie dingen doen”, zegt Riemslog enthousiast. Het belangrijkste is echter volgens hem dat de overheid leert inzien dat zij met de inpoldering van Flevoland niet slechts een handig stuk grond heeft gekocht om mensen te laten wonen. Riemslog: „Flevoland heeft enorm veel potentie, maar die ontwikkelt zich alleen als er aandacht voor is.”